

اقتصاد مقاومتی

یاسین فاسمی

Softestan@Gmail.com

سرشناسه:

عنوان و نام پدیدآور:

مشخصات نشر:

مشخصات ظاهری:

شابک:

سبب فهرست نویسی:

موضوع:

موضوع:

موضوع:

رده بندی کنگ:

رده بندی دیویی:

شماره کتابشناسی ملی:

قاسمی بجد، یاسین، ۱۳۶۷ -

اقتصاد مقاومتی / یاسین قاسمی.

تهران: انتشارات پل، ۱۳۹۷.

۲۳۴ص.

978-964-233-225-0

فیپا

Economic forecasting Iran -- آینده نگری -- ایران -- اقتصاد

Forecasting Economic policy - اقتصادی - آینده نگری - سیاست

Economic sanctions, - تحریم اقتصادی آمریکا - ایران -

American -- Iran

HC ۱۳۹۷۴۷۳۳ الف ۷ ق ۲ /

۹۵۵/۳۳۶

۵ ۲۷۰۰۴

اقتصاد مقاومتی

نویسنده: یاسین قاسمی بجد

شابک: ۰-۲۲۵-۱۳۳-۹۷۸-۱۶۳

شمارگان: ۵۰۰ نسخه

نوبت چاپ: اول ۱۳۹۷

قیمت: ۲۱/۰۰۰ تومان

instagram: poul_publication

حق چاپ برای نویسنده محفوظ می باشد.

آدرس: تهران، انقلاب، خیابان لبافی نژاد، بین خیابان

دانشگاه و فخر رازی، پلاک ۱۷۴، طبقه ۲، واحد ۴

تلفن: ۸۸۴۴۹۶۰۸

فهرست کتاب

۹	مقدمه
۲۰	اقتصاد و فرهنگ، با عزم ملی و مدیریت جهادی
۳۵	پاسخ رهبر انقلاب به ۱۰ پرسش درباره اقتصاد مقاومتی
۴۴	بلاغ سیاست‌های کلی «اقتصاد مقاومتی»
۵۰	مؤلفه های اقتصادی مقاومتی در بیانات مقام معظم رهبری
۵۵	اقتصاد مقاومتی از دیدگاه رهبر معظم انقلاب
۷۳	تحریم های اقتصادی غرب و شرق علیه ایران
۸۳	اهداف غرب از تحریم علیه ایران
۸۵	اقتصاد مقاومتی ضرورت امروز اقتصاد ایران
۸۷	استراتژی اقتصاد مقاومتی
۹۰	اقتصاد مقاومتی و الزامات بکارگیری آن
۹۳	مدیریت و اقتصاد مقاومتی
۹۵	اقتصاد مقاومتی از منظر متفاوت
۹۸	اقتصاد مقاومتی و متغیرهای آن از دیدگاه قرآن کریم
۱۲۲	نقش کارآفرینی و تولید در اقتصاد مقاومتی
۱۳۴	راهبردهای اقتصاد مقاومتی برای مقابله با تحریم
۱۴۹	اقتصاد مقاومتی عامل اصلی در ارتقاء بهره وری
۱۵۵	تعامل فرهنگ و اقتصاد مقاومتی
۱۵۶	تولید ملی و خودکفایی اقتصادی در کلام حضرت امام خمینی
۱۷۶	کاهش وابستگی به صنعت نفت و اقتصاد مقاومتی
۱۸۸	تبیین نقش شرکتهای دانش بنیان در تحقق اقتصاد مقاومتی
۲۰۰	نقش صنعت گردشگری در رشد و توسعه اقتصاد مقاومتی
۲۲۳	آسیب های سبک زندگی موجود با رویکرد اقتصاد مقاومتی

مقدمه

نام‌گذاری سال ۱۳۹۳ با عنوان «اقتصاد و فرهنگ با عزم ملی و مدیریت جهادی» سوالاتی را به ذهن متبادر می‌سازد که یکی از مهم‌ترین آنها، رابطه فرهنگ و اقتصاد مقاومتی است. برای پاسخ به این پرسش باید دو مفهوم فرهنگ و اقتصاد به‌ویژه اقتصاد مقاومتی به طور دقیق تبیین شود. مردم فهم ر درک روشنی از اقتصاد، مسائل اقتصادی و مشکلات اقتصادی داشته و دلیل آن، ارتباط این مسئله با زندگی روزمره آنان است. اما وقتی بحث اقتصاد مقاومتی در شرایط تحریم اقتصادی ایران از سوی نظام سلطه مطرح می‌شود، برداشتهای از این موضوع متفاوت گشته و بر همین اساس، نیازمند تبیین است. برخی شیطنت‌گونه از اقتصاد مقاومتی به «اقتصاد ریاضتی» یاد کرده، درحالی که مفهوم و منظور از اقتصاد مقاومتی، غیر از اقتصاد ریاضتی است. بسته راسستی، مفهوم و منظور از اقتصاد مقاومتی چیست؟ با یک عبارت ساده می‌توان گفت: اقتصاد مقاومتی یعنی اقتصادی که در برابر فشارها، تحریم‌ها و توطئه‌های اقتصادی، گانگال و دشمنان، مقاوم، مستحکم و آسیب‌ناپذیر باشد. رهبر فرزانه و حکیم انقلاب اسلامی، اقتصاد مقاومتی را به این دلیل مطرح فرمودند که اقتصاد کنونی ایران، اقتصادی آسیب‌پذیر است. اساساً دل بستن غرب به موثر افتادن فشار تحریم‌ها بر اقتصاد و دولت ایران نیز به همین دلیل است. برای نمونه وقتی بخش اعظم بودجه کشور به خام‌فروشی نفت وابسته است و نفت خام در بازارهای جهانی ر به خوبی شرکت‌ها و کشورهای محدود و تحت نفوذ نظام سلطه خریداری می‌شود، تحریم نفتی ایران، یک تهدید اقتصادی قابل توجه برای اقتصاد کشور است. تلاش برای برطرف کردن این ضعف و آسیب در اقتصاد ایران، یعنی حرکت به سمت اقتصاد مقاومتی که از سوی رهبر معظم انقلاب اسلامی مطرح شده است، اگر طی چند دهه اخیر با سیاست‌های درست از خام‌فروشی نفت فاصله می‌گرفتیم و با سرمایه‌گذاری در بخش پالایش، به جای خام‌فروشی به سمت

صادرات فرآورده‌های نفتی می‌رفتیم، تحریم نفتی ایران نه تنها موثر نبود، بلکه متصور هم نبود. اگر توصیه‌های رهبر فرزانه انقلاب اسلامی جدی گرفته می‌شد و وابستگی اقتصاد ایران را به نفت کاهش می‌دادیم و در بخش‌های دیگر چون بخش صنعت، کشاورزی، معادن و ... سرمایه‌گذاری می‌شد، امروز تحریم نفتی ایران اساساً امری بی‌معنا بود. بنابراین مراد و منظور از اقتصاد مقاوده‌تی، یک اقتصاد بویا، غیروابسته و درون‌زا و مستحکم و مقاوم در برابر فشارهای خارجی است. برای درک رابطه چنین اقتصادی با فرهنگ، کفایت می‌کند به درستی از فرهنگ داشته باشیم. مفهوم فرهنگ و مسائل فرهنگی برای عموم به‌وضوح مفهوم اقتصاد و مسائل اقتصادی نیست. برای فرهنگ صدها تعریف ارائه داده و هر کسی یا هر گروه از مقوله فرهنگ، تعریف خاص خود را دارد. بنابراین برای دستیابی به تعریف دقیق و صحیح از فرهنگ، باید تأمل و دقت بیشتری داشت در این نوشتار برای فهم درست از مقوله فرهنگ، جایگاه و اهمیت آن در زندگی فرد و جامعه، به جملاتی از حضرت امام خمینی (رحمه‌الله علیه) و امام معظم رهبری (مدظله‌العالی) اشاره می‌شود. حضرت امام خمینی (ره) می‌فرمایند: «فرهنگ مبدأ همه خوشبختی‌ها و بدبختی‌های ملت است. آن چیزی است که ملت‌ها را می‌سازد، فرهنگ صحیح است... اگر فرهنگ درست بشود، یک مملکت اصلاح می‌شود». رهبر فرزانه انقلاب اسلامی در سال‌های اخیر در خصوص فرهنگ بسیار صحبت فرموده و در یکی از اظهارات‌شان، فرهنگ را به هوا تشبیه کرده‌اند. هوا از یک طرف نیاز قطعی همه انسان‌ها برای بقا و حیات است و از طرف دیگر، هوای پاک، فرح‌بخش بوده و هوای آلوده، کسل‌کننده و کشنده می‌باشد. معظم‌له در یکی از فرمایشات‌شان، اهمیت فرهنگ را این‌گونه بیان می‌دارند: «برای رسیدن به همه چیزهایی که آرزوی ماست و در چشم‌اندازها و افق‌های دوردست تصویر می‌کنیم، باید فرهنگ کشور، صحیح و پالایش شده در مجرای درست قرار بگیرد؛ نقایص آن تکمیل و ویرانی‌هایش ترمیم

شود؛ جاهای معیوبش اصلاح گردد؛ کندی در حرکت فرهنگی برطرف شود تا بتوان به آن مقاصد رسید». تأمل در همین چند کلام نورانی برگرفته از آموزه‌های اسلامی و فرهنگ دینی و قرآنی، کفایت می‌کند تا به فهم و درک درستی نسبت به رابطه فرهنگ و اقتصاد مقاومتی دست یابیم. از این جملات به خوبی قابل فهم است که فرهنگ اساس هر حرکت و اقدامی است. برای هر نوع تحول اساسی و دگرگونی بنیادین و درست، باید ابتدا به فرهنگ تحول و دگرگونی بر مبنای صحیح دست یافت. اکنون براساس یک ضرورت دینی و تاریخی، ملت ایران باید اقتصاد ضعیف و آسیب‌پذیر خود را متحول ساخته و آن را به یک اقتصاد قوی، پویا، مستحکم و مقاوم تبدیل کند. برای این تحول، ابتدا باید تحولات فرهنگی را متناسب با مختصات اقتصاد مقاومتی پدید آورد. تأمل در سوال‌ها و گزاره‌های زیر این نوع تحول و دگرگونی در عرصه فرهنگی برای رسیدن به یک اقتصاد مقاومتی را بیشتر قابل فهم می‌کند:

- آیا با فرهنگ مصرف‌گرایی به سبک غربی می‌توان به اقتصاد مقاومتی دست یافت؟

- آیا با راحت‌طلبی، تن‌پروری و روحیه اشرافی‌داری تحول‌گرایی می‌توان به اقتصاد مقاومتی دست یافت؟

- آیا با مصرف کالاهای خارجی و بی‌اعتنایی به تولیدات داخلی می‌توان به اقتصاد مقاومتی دست یافت؟

- آیا با چشم دوختن به کمک‌های خارجی و بی‌اعتنایی به ظرفیت‌های داخلی کشور می‌توان به اقتصاد مقاومتی دست یافت؟

- آیا با سوق دادن نقدینگی بخش خصوصی به دلالتی و سوداگری می‌توان به اقتصاد مقاومتی دست یافت؟

پرسش‌ها و گزاره‌هایی از این دست فراوان و پاسخ آن نیز روشن است. مقام معظم رهبری در فرمایشات خود ده ویژگی برای اقتصاد مقاومتی برشمردند

که یکی از آن موارد «مدیریت جهادی» می باشد. ایشان در این رابطه فرمودند:

«اجرای این سیاستها، با حرکت عادی و احياناً خواب آلوده و بدون حساسیت امکان پذیر نیست و نیازمند برنامه ریزی، حرکت علمی، همت و مدیریت جهادی است.»

مدیریت جهادی به عنوان الگوی مدیریتی برآمده از بطن انقلاب اسلامی که مبتنی بر ارزش ها و آرمانهای ایرانی-اسلامی از یکسو و از سوی دیگر در پیوند با علم و دانش روز می باشد همواره مدنظر مقام معظم رهبری بوده است و از اهمیت و جایگاه ویژه ای نزد ایشان برخوردار است و بارها در سخنان و فرمایشات خود به مسئله مدیریت جهادی و در پیش گرفتن این الگوی مدیریتی با سوء مسئولان نظام تاکید کردند.

مقام معظم رهبری فرمود: «گر مدیریت جهادی یا همان کار و تلاش با نیت الهی و مبتنی بر علم و راییت حاکم باشد، مشکلات کشور، در شرایط کنونی فشارهای خبائت امیر مدرسان جهانی و در شرایط دیگر، قابل حل است و کشور حرکت رو به جلو را ادامه خواهد داد.»

ایشان در گذشته نیز به متشا فرهنگ جهادی اشاره کردند و در این رابطه فرمودند: «آنچه انقلاب اسلامی به مردم ما در فرهنگ جهادی بود، فرهنگ جهادی در همه صحنه ها و عرصه ها به کار می آید و در زمینه کارهای زیربنایی، کشاورزی و دامداری و امثال اینها هم از اول انقلاب روح فرهنگ جهادی وارد میدان شد...»

مقام معظم رهبری درباره اهمیت جهاد و جنبه های گوناگون آن می فرمایند: «جهاد در صحنه های مختلف، وظیفه ی ماست و ضامن پیشرفت و پیروزی ماست. در صحنه ی سیاسی هم جهاد هست، در صحنه ی فرهنگی هم جهاد هست، در صحنه ی تبلیغاتی و ارتباطاتی هم جهاد هست، در صحنه های

اجتماعی هم جهاد هست. جهاد فقط جهاد نظامی نیست؛ انواع و اقسام عرصه‌های زندگی بشر، عرصه‌ی جهادند.»

مدیریت جهادی دارای برخی ویژگیها و مولفه‌هایی است که می‌تواند در تحقق اقتصاد مقاومتی و اجرایی کردن سیاست‌های آن یاری رساند. مهم‌ترین مولفه‌های مدیریت جهادی عبارتند از:

۱- تخصص، علم و درایت: تخصص می‌تواند موجب افزایش بهره‌وری شود و توجه به علم و تخصص را برای به روز رسانی خدمات و فعالیت‌ها آماده می‌کند و هر دوی اینها مسیر نمی‌شود مگر در سایه درایت و کاردانی.

۲- انعطاف پذیری و سرعت عمل: در مدیریت جهادی سرعت عمل و رفع نواقص و کمبودها یکی از ملاحظات مهم و حیاتی خدمت رسانی محسوب می‌شود. زیرا ایجاد وقفه در فعالیت‌ها و کار امروز را به فردا انداختن نتیجه‌ای جز نارضایتی مردم به همراه نخواهد داشت.

۳- ابتکار عمل و خلاقیت: خلاقیت و نوآوری داشتن در فعالیت‌ها و پرهیز از تکرار و الگو برداری از برنامه‌ها و راهکارهای دیگران یکی از مولفه‌های موفقیت در این نوع مدیریت محسوب می‌شود. مدیر جهادی باید شخصی خلاق و هوشمند باشد و در راه رسیدن به اهداف خود از روش‌های خلاقانه بهره بگیرد.

۴- پرهیز از فساد و مراقبت از انحراف: در مدیریت جهادی پاکدامنی مدیران و مسئولان یک اصل مهم و حیاتی است و عامل تداوم و بقای این نوع مدیریت محسوب می‌شود.

۵- توجه به کیفیت و قانونمندی: رعایت قانون و خارج نشدن از مرزها و خط قرمزهای قانونی باید سرلوحه فعالیت‌های یک مدیر جهادی باشد و همیشه رعایت و احترام قانون را از یاد نبرد.